

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 503/2020
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., као правних следбеника сада пок. ВВ, чији је заједнички пуномоћник Нада Пауновић, адвокат у ..., против туженог „Војводинапут Панчево“ ДОО Панчево, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2400/18 од 13.09.2019. године, у седници већа одржаној 11. јуна 2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2400/18 од 13.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 296/17 од 09.03.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се поништи решење туженог бр. 9/44 од 14.05.2013. године о отказу уговора о раду, као незаконито, као и захтев тужилаца да се обавезе тужени да им накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2400/18 од 13.09.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 296/17 од 09.03.2018. године, и одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су изјавили благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13- УС, 74/13- УС, 55/14, 87/2018 и 18/2020- у даљем тексту: ЗПП) па налази да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, сада пок. ВВ био је запослен код туженог на неодређено време од 15.04.2002. године, распоређен на пословима ... у групи „...“, до 14.05.2013. године када му је престао радни однос доношењем оспореног решења о отказу уговора о раду због непоштовања радне дисциплине код послодавца, овде туженог, односно због недозвољеног понашања. Пре доношења решења о отказу уговора о раду тужени је ВВ и синдикату туженог благовремено уручио писано упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, а они су доставили писано изјашњење на упозорење. У упозорењу је наведено да је именовани учинио повреду радне обавезе – непоштовање радне дисциплине, односно да је његово понашање такво да да не може да настави рад код послодавца, те да су испуњени услови за отказ уговора о раду предвиђени чланом 179. Закона о раду. Наведено је и да је од стране послодавца ВВ у два наврата био упозорен на непоштовање радне дисциплине, односно понашања због којег се мође отказати уговор о раду, као и да наведена повреда радне обавезе представља нови разлог због којег се уговор о раду може отказати. У поступку је утврђено да је запослени ВВ, као ... у групи „...“ код туженог, упућен од стране непосредног руководиоца да дана 01.04.2013. године, заједно са ГГ, на мосту на ..., на улазу у ..., ручно очисти наносе са коловоза, са утоваром у колица и одвозом, као и да на општинском путу бр. ... у ... ручно закрпи ударне рупе рудбитом. Такође је утврђено да су око 12,00 часова тог дана, на позив мештана ГГ, координатор Месне заједнице ..., ДД и члан Месног одбора ЂЂ, затекли ВВ и ГГ како разбијају бетонске стубове и скидају металне шине оградe моста, власништво „Дирекције“ Панчево, а да при томе за те радове нису имали ни одобрење, ни радни налог. ВВ и ГГ су утоварили три шине у полутеретно возило, власништво туженог, којим возилом су дошли да обавез радни задатак, са намером да исте присвоје, али су на захтев ДД металне шине однели у Месну зајдницу О овом догађају ВВ није обавестио непосредног руководиоца, већ је туженог о описаном обавестио ДД, о чему је туженом доставио службену белешку. Тужиоци су правни следбеници сада пок. ВВ, који је преминуо дана ...2016. године. Анексом уговора о раду од 02.06.2011. године бр. 2/2356 регулисана су међусобна права и обавезе запосленог и туженог, тако што је, између осталог, у члану 8. , на коју се послодавац позвао у побијаном решењу, предвиђено да послодавац, овде тужени, може да откаже уговор о раду запосленом ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, а у случају непоштовања дисциплине и повреде радне обавезе сходно Правилнику и закону. У члану 9. наведеног Анекса уговора о раду прописано је да је запослени дужан да извршава обавезе предвиђене Правилником и законом. Важећим Правилником о раду туженог бр. 3552 од 25.05.2011. године, у члану 17. предвиђене су повреде радних обавеза услед којих се запосленом може отказати уговор о раду, те је, између осталог, у тачки 8. наведено да повреду радне обавезе чини неизвршавање одлуке и налога генералног директора или налога непосредног руководиоца, у тачки 17. да је повреда радне обавезе ако запослени неблаговремено, несавесно и немарно извршава радне дужности и обавезе, у тачки 18. да повреду радне обавезе чини и незаконито располагање средствима, као и према тачки 22. нецелисходно и неодговорно коришћење средстава рада. Утврђена је садржина побијаног решења, према којој је позивом на члан 8. Анекса уговор о раду отказан јер је утврђено да је запослени учинио горе описане радње, и да је на основу чињеница утврђено да у његовом понашању има више елемената који указују да сходно члану 179. Закона о раду послодавац може да запосленом откаже уговор о раду, јер именовани није поступио по налогу непосредног

руководиоца, већ је без одобрења кренуо да демонтира ограду на мосту, разбијао бетон и вадио металне шине, и покушао да је однесе службеним возилом, чиме је озбиљно нарушио радну дисциплину, те је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања закључак је првостепеног суда да је тужбени захтев тужилаца неоснован полазећи од разлога за отказ који су садржани у оспореном решењу. Првостепени суд је закључио да ВВ није поштовао радни налог који му је дао непосредни руководилац, односно да није поступио по налогу непосредног руководиоца, већ да је самовласно, без ичијег знања и одобрења, кренуо да демонтира ограду на мосту и покушао да металне шине са те ограде однесе службеним возилом туженог, за шта такође није имао никакво одобрење, нити налог, чиме је озбиљно нарушио радну дисциплину, па је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Непоштовањем радне обавезе и налога за рад који је добио од свог непосредног руководиоца, ВВ је, по налажењу првостепеног суда, учинио повреду радне дисциплине, а тужени је поступао сходно одредбама Закона о раду и пре отказа уговора о раду доставио је ВВ и синдикату туженог писано упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду и рок за изјашњење, сходно одредбама закона. У упозорењу су наведени основ за давање отказа, чињенице и докази који указују на то да су се стекли услови за отказ, као и рок за давање одговора на упозорење. Оспорено решење донето је од стране овлашћеног лица и узети су у обзир одговор запосленог и синдиката туженог.

Другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право код одлучивања о тужбеном захтеву тужилаца.

Одредбом члана 179. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13), који је био у примени у време доношења оспореног решења, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на понашање запосленог и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Анексом уговора о раду, који су закључили ВВ тужени дана 02.06.2011. године бр. 2/2356, којим су извршене измене Уговора о раду запосленог од 16.05.2006. године, чланом 8. утврђено је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, а у случају непоштовања радне дисциплине и повреде радне обавезе сходно Правилнику и закону, а чланом 9. став 1. да је запослени дужан да извршава обавезе предвиђене Правилником и законом.

Утврђено је да је сада пок. ВВ учинио описане радње разбијања ограде моста и вађење из ње металних шина, које је утоварио у возило туженог послодавца у намери да их присвоји, као и његова одговорност за њихово чињење, чиме је извршио повреду радне дисциплине, што му је оспореним решењем стављено на терет, па је остварен отказни разлог за отказ уговора о раду из члана 170. тачка 3. Закона о раду, јер се ради

о акту недисциплине, таквом да запослени, с обзиром на процес рада код туженог у оквиру кога је запосленом послодавац дао радни налог, и све наведене околности овог случаја, не може да настави рад код послодавца.

Другостепени суд је дао разлоге да отказни разлог одређен чланом 179. тачка 3. Закона о раду не изискује да се унапред предвиде радње непоштовања радне дисциплине, већ је довољно да се запослени понаша супротно захтевима из било ког акта послодавца, имајући у виду да садржи општу клаузулу по којој сваки акт недисциплине може довести до отказа, уз захтев да понашање запосленог којим се нарушава радна дисциплина буде такво да не може да настави рад код послодавца, о чему се, код изложеног, у конкретном случају ради, како су то правилно закључили нижестепени судови. Ради се о стандарду одређеног значења, а у конкретном случају утврђено је да се запослени понашао супротно акту послодавца – наведеном радном налогу који је дат тужиоцу у складу са закљученим уговором о раду и то на описани противправни начин, што је с обзиром на процес рада код туженог, довело до настанка отказног разлога.

Неосновани су ревизијски наводи да је у конкретном случају отказан уговор о раду због повреде радне обавезе која Правилником о раду туженог није утврђена као разлог за отказ уговора о раду.

Поштовање радне дисциплине не мора бити утврђено као кажњиво понашање уговором о раду, колективним уговором или општим актом послодавца, већ је за постојање овог отказног разлога довољно да се запослени понаша на раду противно налогу за рад, или очекиваном, општеприхватљивом понашању, а не проитвправно или девијатно. Уз наведено, одређени стандард понашања запосленог у складу са радном дисциплином одређен је и чланом 15. Закона о раду, који прописује обавезу запосленог да савесно и одговорно обавља послове на којима ради. Свакако да је повреда радне дисциплине, јер је противно општеприхваћеном стандарду радне дисциплине и очекиваног понашања на раду, када запослени уместо да обави налогом поверене послове, руши ограду моста и предузме радње да односе делове, уз то користећи средства послодавца, и то таква повреда да не може наставити са радом код послодавца. Неоправдано је очекивати да актима послодавца свака конкретна радња запосленог мимо радне дисциплине, буде описана бићем повреде у актима послодавца на шта су усмерени ревизијски наводи.

Предмет оцене ревизијског суда нису били истицани чињенични наводи јер се ревизија по члану 407. став 2. ЗПП не може изјавити из тог разлога.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

